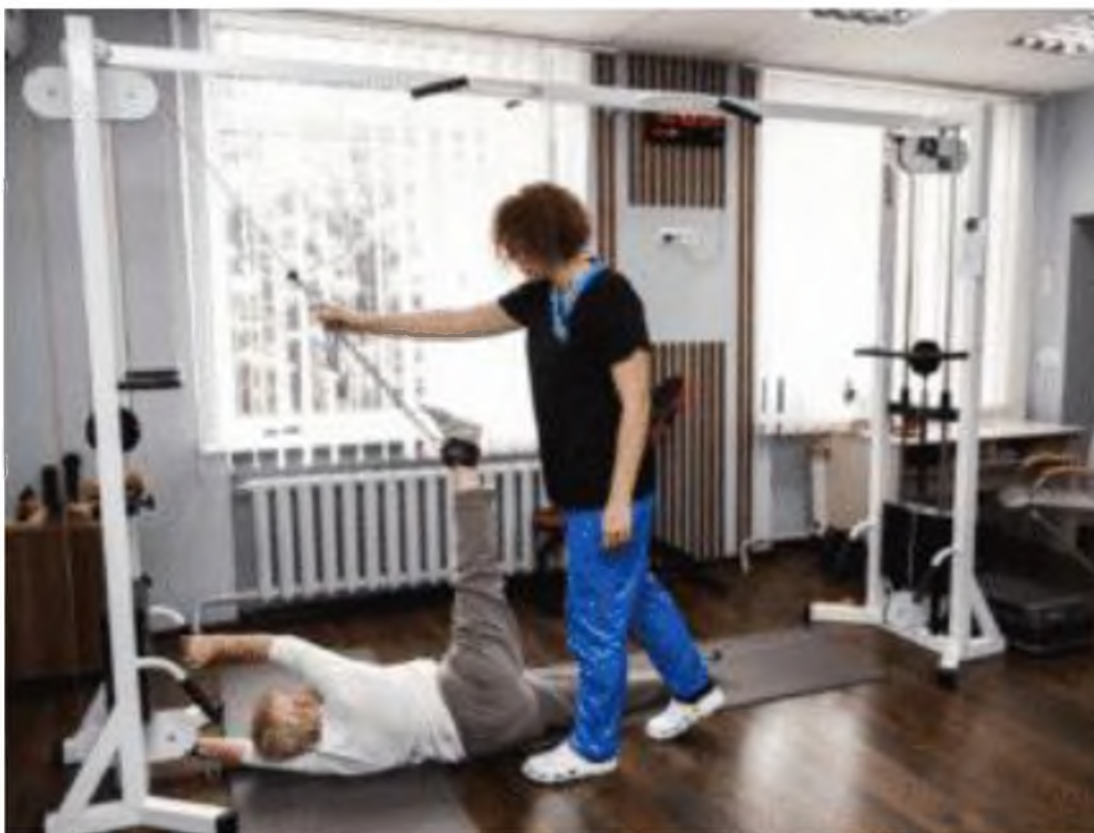

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку,
проблеми та перспективи»

8 вересня 2023 року

ПОЛТАВА

2023

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Белікова І. В.**

«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи», 8 вересня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 165 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів медичної реабілітації в Україні фахівцями різних спеціальностей, питанням медичної та психологічної реабілітації військовослужбовців та правоохоронців, постраждалих внаслідок бойових дій, оптимізації роботи реабілітаційних закладів під час військової агресії РФ та в мирний час.

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

©Полтавський державний медичний університет, 2023

Таким чином, на сьогоднішній день відбулись системні зрушення в доступі до протитуберкульозної допомоги в Польщі з акцентом на пацієнто орієнтований підхід.

ТРАВМАТИЧНИЙ ДОСВІД У ДІТЕЙ: НАСЛІДКИ ТА МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Куницька Д. Л., Козар Т.І.

Івано-Франківський національний медичний університет

Актуальність

Травматичний досвід у дітей є серйозною проблемою, яка може мати значний вплив на їхнє фізичне та психічне здоров'я. Діти, які пережили травму, можуть страждати від широкого спектру проблем, включаючи посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), тривогу, депресію, проблеми з поведінкою, порушення сну та когнітивні порушення.

Війна в Україні є одним із найсерйозніших травматичних подій, які переживають діти в останні роки. Мільйони українських дітей були змушені покинути свої домівки, стали свідками насильства та втрат, а деякі з них навіть були залучені до бойових дій. Ці досвіди можуть мати руйнівний вплив на психічне здоров'я дітей, і є ризик, що вони будуть страждати від ПТСР та інших проблем протягом багатьох років.

Мета

Дослідити наслідки травматичного досвіду у дітей та розглянути різні методи психологічної допомоги, які можуть бути використані для допомоги цим дітям.

Матеріали та методи

Матеріали і методи включають аналіз наукових статей з психології та психіатрії, вивчення доповідей урядових установ та міжнародних організацій, а також аналіз інтерв'ю з психологами та психотерапевтами, які спеціалізуються на роботі з дітьми, що пережили травму, з метою розкриття впливу травми на психічне здоров'я дітей та з'ясування ефективних підходів у роботі з цією групою.

Результати

Травматичний досвід у дітей може мати широкий спектр наслідків, включаючи:

Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). ПТСР - це психічний розлад, який може виникнути у людей, які пережили травмуючу подію. Симптоми ПТСР можуть включати повторювані спогади про травму, кошмари, тривогу, уникнення місць і людей, пов'язаних з травмою, а також емоційне оніміння.

Тривога. Діти, які пережили травму, можуть страждати від різних видів тривоги, включаючи панічні атаки, соціальну тривогу та obsесивно-компульсивний розлад.

Депресія. Депресія - це психічний розлад, який може супроводжуватися почуттям смутку, безнадії, втрати інтересу до занять, які раніше подобалися, а також проблемами зі сном і апетитом.

Проблеми з поведінкою. Діти, які пережили травму, можуть страждати від різних проблем з поведінкою, включаючи агресію, порушення дисципліни, а також проблеми з навчанням.

Порушення сну. Діти, які пережили травму, можуть страждати від різних порушень сну, включаючи безсоння, кошмари та нічні страхи.

Когнітивні порушення. Діти, які пережили травму, можуть страждати від різних когнітивних порушень, включаючи проблеми з пам'яттю, концентрацією уваги та навчанням.

Існує ряд ефективних методів психологічної допомоги, які можуть бути використані для допомоги дітям, які пережили травму. Ці методи включають:

Індивідуальна психотерапія

Плюси:

- Індивідуальна психотерапія може бути дуже ефективною для допомоги дітям, які пережили травму.
- Психотерапевт може надати дитині індивідуальну увагу і підтримку, які вона потребує.

- Психотерапевт може допомогти дитині обговорити травму, зрозуміти її наслідки та розвинути механізми подолання.

Мінуси:

- Індивідуальна психотерапія може бути дорогою.
- Індивідуальна психотерапія може займати багато часу.
- Не всі діти можуть бути готові до індивідуальної психотерапії.

Групова психотерапія

Плюси:

- Групова психотерапія може бути менш дорогою, ніж індивідуальна психотерапія.
- Групова психотерапія може займати менше часу, ніж індивідуальна психотерапія.
- Групова психотерапія може бути корисною для дітей, які відчують себе самотніми та ізольованими після травми. Діти можуть поділитися своїм досвідом з іншими дітьми, які пережили схожі травми, і отримати підтримку від інших учасників групи.

Мінуси:

- Групова психотерапія може не бути такою ефективною, як індивідуальна психотерапія.
- Не всі діти можуть бути готові до групової психотерапії.

Психосоціальна терапія

Плюси:

- Психосоціальна терапія може бути корисною для дітей, які мають проблеми з соціальним та емоційним розвитком.
- Психосоціальна терапія може допомогти дитині розвинути навички спілкування, вирішення конфліктів та управління емоціями.

Мінуси:

- Психосоціальна терапія може бути не такою ефективною, як індивідуальна психотерапія або групова психотерапія.
- Психосоціальна терапія може займати багато часу.

Медикаментозна терапія

Плюси:

- Медикаменти можуть бути корисними для лікування деяких симптомів травми, таких як тривога, депресія та проблеми зі сном.
- Медикаменти можуть допомогти дитині функціонувати краще в повсякденному житті.

Мінуси:

- Медикаменти можуть мати побічні ефекти.
- Медикаменти не є ліками від травми і повинні використовуватися лише в поєднанні з іншими методами лікування.

Висновок

Травматичний досвід у дітей є серйозною проблемою, яка може мати значний вплив на їхнє фізичне та психічне здоров'я. Однак існує ряд ефективних методів психологічної допомоги, які можуть допомогти дітям, які пережили травму, подолати наслідки травми та відновити своє здоров'я.

ПРОГРАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Лозовікова Вікторія

Херсонський державний університет, Херсон, Україна

За інформацією фахівців, більше психологічної допомоги потребують люди, які пережили травмуючі події — безпосередньо зіткнулися з наслідками війни (втрата близької людини, полон, зґвалтування, ракетні удари, тортури). Українцям знадобиться мінімум 15 років для відновлення психічного здоров'я після війни.

За ініціативою першої леді Олени Зеленської створено Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?» яка стартувала у березні 2023 року. Місія проєкту – зробити піклування про ментальне здоров'я щоденною звичкою для українців. У фокусі уваги Програми – як подолати стрес та негативні емоції під час війни та як знаходити сили для психологічного

<i>Андрєєв А.В., Тагунова І.К., Богданов К.Г., Гуца С.Г., Богданов В.К.</i>	
Медична реабілітація дітей з гіпертрофією лімфоїдної тканини глоткового кільця.....	72
<i>Вакуленко Наталя.</i> Соціально-психологічна реабілітація мирного населення, яке перебувало на тимчасово окупованих територіях.....	74
<i>Гнедик Є. С.</i> Право на реабілітацію військовослужбовців: досвід США.....	82
<i>Дерев'янка Т.В.</i> Оцінка проявів посттравматичного стресового розладу серед військовослужбовців.....	85
<i>Добронравова І.В., Титаренко О.В.</i> Реабілітація пацієнтів з голосовими порушеннями, які отримані у військовий час.....	87
<i>Заїка В.М., Страшко Є.Ю., Лебедєв В.А., Чернов А.А.</i> Пілотний проект програми роботи оздоровчого табору (природо терапевтичної групи) із використанням методу «природотерапії» та «рекреації».....	90
<i>Заславський П.С.</i> Параметри функціонального стану передпліччя як показник ефективності реабілітації поранених з наслідками вогнепального поліструктурного перелому кісток передпліччя.....	93
<i>Кондак Н.М., Калмикова Ю.С.</i> Методи психологічної корекції дітей та підлітків з посттравматичним синдромом.....	95
<i>Краснова О.І., Голованова І.А., Краснов О.Г., Люлька О. М., Ляхова Н. О., Белікова І. В., Мирошниченко Л. І.</i> Туберкульоз в умовах повномасштабної війни: організація допомоги хворим на туберкульоз в Польщі.....	100
<i>Куницька Д. Л., Козар Т.І.</i> Травматичний досвід у дітей: наслідки та методи психологічної допомоги.....	102
<i>Лозовікова Вікторія.</i> Програми збереження та відновлення ментального здоров'я населення під час війни.....	105
<i>Охріменко І. М., Пронтенко К. В.</i> Психологічне благополуччя персоналу поліцейських організацій в умовах соціальної напруженості	110